

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΜΠΟΣΙΟ

Βιογραφία Αυτοβιογραφία Ιστοριογραφία

1 & 2 Νοεμβρίου 2019

Auditorium Theo Angelopoulos | Γαλλικό Ινστιτούτο Ελλάδος (IFG)
Σίνα 31, Αθήνα

Ελεύθερη είσοδος | Ταυτόχρονη μετάφραση

Διοικητικό Συμβούλιο:

Κατιάννα Μίχα	Πρόεδρος
Σάββας Κονταράτος	Αντιπρόεδρος
Χρυσάνθη Μωραΐτη-Καρτάλη	Διευθύνουσα Σύμβουλος
Χριστίνα Αγριαντώνη	
Γιάννης Βούλγαρης	
Ελισάβετ Κοτζιά	
Νίκη Μαρωνίτη	
Ιωάννα Πετροπούλου	
Λίζυ Τσιριμώκου	
Θανάσης Χατζόπουλος	

Πληροφορίες/Γραμματεία:

Σχολή Μωραΐτη
Αλ. Παπαναστασίου & Αγ. Δημητρίου
154 52 Ψυχικό

Τόνια Όκου
210 679 5000
210 679 5090 (φαξ)
espoudon@moraitis.edu.gr
tokou@moraitis.edu.gr

Ουρανία Καϊάφα
210 363 9979

espoudon@moraitis.edu.gr
okaiafa@moraitis.edu.gr

Παρασκευή, 1 Νοεμβρίου 2019, ώρα 17:30

Πρόεδρος: Κατιάννα Μίχα

Η Λίζυ Τσιριμώκου παρουσιάζει και συζητά με τη Sabina Loriga

Sabina Loriga

Du héros à l'individu fragile

Tout au long des XIXe et XXe siècles, la littérature a quitté les hommes qui «font l'histoire» et a commencé à être parsemée par des personnages «ordinaires». Peu à peu, le grand homme compact et cohérent a été remplacé par des orphelins incertains et fragiles. Or, qu'en est-il de l'histoire, au sens de l'enquête historique? S'est-elle contentée de figures individuelles «simples» et d'un récit linéaire, chronologique etc? Ou bien a-t-elle contribué à la révision de la notion de subjectivité? A première vue, la réponse pourrait être négative. Cependant, si l'on fait un saut en arrière, on découvre que, déjà tout au long du XIXe siècle, des historiens avaient proposé des figures individuelles complexes et ambivalentes.

Από τον ήρωα στο ευάλωτο υποκείμενο

Κατά τη διάρκεια του 19ου και του 20ού αιώνα, η λογοτεχνία εγκατέλειψε τα σπουδαία πρόσωπα «που «δημιουργούν την ιστορία» και άρχισε να διανθίζεται με απλούς, καθημερινούς χαρακτήρες. Σταδιακά ο σπουδαιός ακέραιος και συνεπής ήρωας αντικαταστάθηκε από αδύναμα και ευάλωτα ορφανά. Τι συνέβη όμως με την ιστορία, στο πεδίο της ιστορικής έρευνας; Αρκέστηκε στα μεμονωμένα «απλά» πρόσωπα και σε μιαν αφήγηση γραμμική, χρονολογική, ή μήπως συνέβαλε στην αναθεώρηση της έννοιας της υποκειμενικότητας; Με μια πρώτη ματιά, η απάντηση μπορεί να είναι αρνητική. Ανατρέχοντας ωστόσο στο παρελθόν, θα ανακαλύψουμε ότι καθόλη τη διάρκεια του 19ου αιώνα οι ιστορικοί είχαν ήδη προτείνει μεμονωμένους χαρακτήρες σύνθετους και διφορούμενους.

Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος | *Είναι η βιογραφία μια αυταπάτη; Γιατί διατηρούν τη σημασία τους οι βιογραφίες των ελίτ;*

Επηρεασμένες από την ιστοριογραφική σχολή των Annales και την παρισινή κοινωνιολογική σκέψη μετά το 1968, όπου προκρινόταν σταθερά η μελέτη των απρόσωπων δομών έναντι των «μεγάλων προσωπικοτήτων», οι εν Ελλάδι κοινωνικές και ανθρωπιστικές επιστήμες, μετά το 1974, τοποθέτησαν σε δευτερεύουσα θέση το είδος της κριτικής βιογραφίας. Το είδος αυτό ταυτίστηκε –κάποτε δικαιολογημένα– με τη μυθοποίηση και την αγιοποίηση του βίου των ισχυρών, ιδίως του πολιτικού πεδίου. Η επανάκαμψη της «βιογραφίας» στην ελληνική βιβλιογραφία, και όχι μόνο, σχετίζεται με πρόσφατες κοινωνικές εξελίξεις που πρέπει να αναδειχτούν, ενώ θέτει, αναμφίβολα, ερωτήματα σε σχέση με το είδος αυτό. Η παρούσα ανακοίνωση υποστηρίζει ότι, αν συνδυαστούν τα ιστοριογραφικά με τα κοινωνιολογικά εργαλεία, το είδος της πολιτικής βιογραφίας μπορεί να συμβάλει με ειδικές γνώσεις στη μελέτη του πολιτικού φαινομένου.

Αντώνης Κωτίδης | *Βιογραφία, Αυτοβιογραφία, Ιστοριογραφία. Η περίπτωση του Μ. Καραγάτση*

Το έργο του Μ. Καραγάτση προσφέρεται ιδιαίτερα ως επαρκώς αντιπροσωπευτικό δείγμα της διαπλοκής της ιστορίας με τη βιογραφία και της μεταμφίεσης του αυτοβιογραφικού σε ιστορικό. Η δήλια κολύμβηση του πολυσύνθετου και αντιφατικού ανθρώπου μεταξύ των τριών παραμέτρων που συνιστούν τη θεματική του Συμποσίου έχει το χαρακτηριστικό ότι το συγγραφικό του έργο είναι διαρκώς ανοιχτό σε νέες αναγνώσεις που, πιθανόν, συνεπάγονται αναθεωρήσεις παλιότερων εκτιμήσεων. Σε αυτόν τον άξονα αναπτύσσεται η συγκεκριμένη εισήγηση.

Διάλειμμα

Ελένη Βαροπούλου | *Οι συζητήσεις του Βάλτερ Μπένγιαμιν με τον Μπέρτολ Μπρεχτ στη Δανία, τα χρόνια της εξορίας. Μια βιογραφική κατάθεση από τη δεκαετία του 1930*

Σε ημερολογιακές σημειώσεις καταγράφει ο Μπένγιαμιν μερικές συνομιλίες του με τον φίλο Μπρεχτ Μπρεχτ. Ο διάλογός τους πραγματοποιήθηκε τη δεκαετία του 1930, στο Σβέντμποργκ της Δανίας, εκεί όπου συναντήθηκαν ως πολιτικοί εξόριστοι. Οι συζητήσεις του Σβέντμποργκ συνιστούν ένα πολύτιμο ντοκουμέντο με βιογραφικό, αυτοβιογραφικό και ιστορικό ενδιαφέρον. Από την πνευματική ανταλλαγή ανάμεσα στους δύο προέκυψε ένας λόγος που τοποθετείται απέναντι στο φασισμό, τον κομμουνισμό, την τέχνη, την αισθητική, τη μικρή και τη μεγάλη ιστορία.

Ιωάννα Πετροπούλου | Εξιστορώντας τη διαδρομή μιας γυναίκας του 20ού αιώνα. Μαρτυρία από την πλευρά της βιογράφου

Το να οικοδομήσει κανείς τη βιογραφία μιας διανοούμενης όπως η Παπαδημητρίου σημαίνει να την τοποθετήσει μέσα στο χρόνο, «στη μεγάλη σκηνή της ιστορίας», και να αποκωδικοποιήσει τη φυσιογνωμία της μέσα από ποικίλα πραγματολογικά διαθέσιμα στοιχεία – γραπτά ή προφορικά. Ωστόσο, η συγκεκριμένη κατασκευή απαιτεί υποδόρια τη διατύπωση υποθέσεων εργασίας, αιρετικών σκέψεων και ερμηνειών, που πηγάζουν από τη συνδυαστική φαντασία, την ενσυναίσθηση, την ψυχολογική παρατήρηση και εμβάθυνση. Στόχος της συγγραφής είναι να ξεκλειδώσει, να δώσει πνοή στα πολλαπλά πρόσωπα και προσώπεια της βιογραφούμενης. Μια από τις ιδιομορφίες που παρουσιάζει ειδικά η «περίπτωση Παπαδημητρίου» συνίσταται στην πάγια στάση της για απόκρυψη πλήθους ενεργειών της αλλά και αποσιώπησης ολόκληρων περιόδων του βίου της – κυρίως λόγω της πολιτικής της ένταξης στην Αριστερά. Η αμυντική αυτή στάση, ως οιονεί οχυρωματική τάφος, δυσκολεύει το έργο της βιογράφησης αλλά και καθιστά τη γραφή μια ακόμα πιο συναρπαστική διαδικασία, μια λειτουργία η οποία, εν είδει αρχαιολογικής σκαπάνης, καλείται και προκαλείται να φέρει στο φως τη «σκοτεινή πλευρά», αποκαθιστώντας την polyphonie (S. Loriga), δηλαδή αποκαλύπτοντας το άτομο στην πολυφωνική διάστασή του.

Οντέ Βαρών-Βασάβ | Charlotte Delbo, «Auschwitz et après». Μια ιδιαίτερη κατάθεση

Συγγραφέας μιας τριλογίας για την εμπειρία της στο Άουσβιτς (*Το Άουσβιτς και το μετά*), που εκδόθηκε στη Γαλλία στις αρχές της δεκαετίας του '70, η Charlotte Delbo, γυναίκα των γραμμάτων, του θεάτρου και αγωνίστρια της Αντίστασης, άφησε μια ιδιαίτερη κατάθεση. Αν και πολιτική κρατούμενη, βρέθηκε στο Άουσβιτς και, εκτός από όσα βίωσε η ίδια και οι συντρόφισσές της, «είδε» την εφαρμογή της «τελικής λύσης». Η ζωή της σφραγίστηκε από αυτήν την εμπειρία ανεξίτηλα, όπως και όλων όσοι επέστρεψαν «από εκεί που δεν θα έπρεπε να είχαν επιστρέψει». Το 1985 επανήλθε με ένα ακόμη σημαντικό βιβλίο που αναπλάθει την εμπειρία, αλλά ανοίγεται και σε άλλες τραυματικές μνήμες, μεταξύ των οποίων και αυτή της Ελλάδας της Κατοχής και του Εμφυλίου. Θα επιχειρήσω να αναδείξω την ιδιαιτερότητα αυτής της αυτοβιογραφικής κατάθεσης, εντάσσοντάς την στο σώμα της στρατοπεδικής λογοτεχνίας, όπου σπανίζουν οι γυναικείες φωνές.

Σάββατο, 2 Νοεμβρίου 2019, ώρα 10:30

Πρόεδρος: Ελισάβετ Κοτζιά

Γρηγόρης Πασχαλίδης | Αυτοβιογραφία και θεωρία πεδίων. Η περίπτωση των δημοσιογραφικών αυτοβιογραφιών

Η μελέτη της αυτοβιογραφίας έχει παραδοσιακά εστιάσει στο άτομο, σε κειμενικές λειτουργίες ή σε γενικές ψυχολογικές, πολιτισμικές ή ιδεολογικές κατηγορίες. Σε αντίθεση με αυτόν το σύγχρονο κανόνα των αυτοβιογραφικών σπουδών, η αυτοβιογραφία εδώ επανορίζεται ως μια συμβολική πρακτική η οποία πραγματώνεται και προσλαμβάνεται στο πλαίσιο της διακριτικής έξης και των ιδιαίτερων σχέσεων συμβολικής εξουσίας και ανταγωνισμού που διέπουν το συγκεκριμένο κοινωνικό πεδίο, εντός του οποίου ο αυτοβιογράφος διεκδικεί συμβολική αναγνώριση. Με αφετηρία αυτή τη βασική θεωρητική παραδοχή, η εισήγηση εξετάζει τις αυτοβιογραφίες μιας σειράς Ελλήνων δημοσιογράφων του 20ού αιώνα ως έναν κρίσιμο πόρο για την κατανόηση της ιστορίας, της δομής και της επαγγελματικής κοινωνιολογίας του ελληνικού δημοσιογραφικού πεδίου.

Χριστίνα Αγγριαντώνη | Αυτοβιογραφίες επιχειρηματιών

Η ανακοίνωση επιχειρεί να εντοπίσει τους τρόπους με τους οποίους οι αυτοβιογραφούμενοι επιχειρηματίες (Συγγρός, Λιανός, Παπαστράτος, Δράκος, Κατσάμπας, Μουζάκης, Κουλουκουνητής) συνθέτουν, με τις επιλεκτικές φωτοσκιάσεις, την αυτοεικόνα τους και την πορεία τους στο επιχειρηματικό πεδίο, να αναζητήσει τα ενδεχόμενα κοινά στερεότυπα που υποκρύπτουν τους όρους της κοινωνικής αποδοχής και τέλος να διαγνώσει τις δυνατότητες αξιοποίησής τους από την ιστοριογραφία.

Χρήστος Λούκος | Τα προβλήματα ενός ιστορικού κατά τη σύνταξη μιας βιογραφίας για τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο

Για τον ιστορικό τουλάχιστον, η βιογραφία δεν αποτελεί εξαίρεση για την τήρηση των κανόνων ιστορικής γραφής. Και εδώ διαφέρει από άλλους βιογράφους. Επειδή ο Α. Μαυροκορδάτος χρησιμοποιήθηκε περισσότερο από οποιονδήποτε άλλον αγωνιστή για ιδεολογικές και πολιτικές διεκδικήσεις του εκάστοτε παρόντος, απαιτείται προσοχή στη χρήση της υπάρχουσας βιβλιογραφίας. Με την καταφυγή επομένως σε πρωτογενές αρχειακό υλικό, ανέκδοτο και δημοσιευμένο, και σε νέες υποθέσεις έρευνας, ίσως επιτευχθεί μια πιο ισορροπημένη εικόνα της ζωής και δράσης του Μαυροκορδάτου, ενταγμένου φυσικά στο ιστορικό πλαίσιο της εποχής του. Προς αυτή την κατεύθυνση θα δοθούν ενδεικτικά παραδείγματα.

Διάλειμμα

Λύντια Τρίχα | Η βιογραφία ως ιστοριογραφικό εργαλείο.

Η περίπτωση Χαρίλαου και Σπυρίδωνα Τρικούπη

Η βιογραφία ενός πολιτικού προσώπου μπορεί να περιλάβει, εκτός από την ανάλυση της προσωπικότητας και του έργου του, χρήσιμες λεπτομέρειες της πολιτικής και οικονομικής ιστορίας της περιόδου κατά την οποία έδρασε, να περιγράψει τον γενικότερο κοινωνικό περίγυρο της εποχής αλλά και να παράσχει στοιχεία από τη δράση των στενών συνεργατών και των φίλων του. Χαρακτηριστικό παράδειγμα οι βιογραφίες των σημαντικών πολιτικών ανδρών, όπως κατά παράδοση γράφονται και εκδίδονται στην Αγγλία και που αποτέλεσαν πρότυπο για τη συγγραφή των βιογραφιών του Χαρίλαου Τρικούπη και του Σπυρίδωνα Τρικούπη.

Βαγγέλης Καραμανωλάκης | «Όλοι μας ζούμε στον κόσμο του Παπαρρηγόπουλου». Σκέψεις για τη σχέση βιογραφούμενου και βιογράφου

Πόσο χρήσιμη μπορεί να είναι σήμερα μια έννοια όπως εκείνη της «βιογραφικής αυταπάτης» που εισήγαγε ο Πιερ Μπουρντιέ; Πόσο μια βιογραφία μας αφήνει, τελικά, να καταλάβουμε περισσότερα για το βιογράφο παρά για τον βιογραφούμενο; Με αφετηρία το έργο του Κ. Θ. Δημαρά για τον Κωνσταντίνο Παπαρρηγόπουλο και της Έλλης Σκοπετέα για τον Γιάκομπ Φίλιπ Φαλμεράουερ, η ανακοίνωση επιχειρεί να διερευνήσει τις σχέσεις βιογράφου-βιογραφούμενου στο χώρο της ιστοριογραφίας. Μέσα από δυο εμβληματικά παραδείγματα όπου ένας / μια ιστορικός βιογραφεί έναν άλλον ιστορικό, ο στόχος είναι να αναδειχτεί η συνθετότητα αυτών των προσεγγίσεων, η δυνατότητα να μελετηθούν ως ανεστραμμένα κάτοπτρα μέσα στα οποία καθρεφτίζονται οι δυο εποχές αλλά και συμπλέκονται οι διαφορετικές ιστοριογραφικές οπτικές.

Συζήτηση Στρογγυλής Τράπεζας (ώρα 13:00)

**Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου, Γιώργος Δερτιλής, Νίκη Μαρωνίτη,
Βασίλης Παναγιωτόπουλος, Αλέξης Πολίτης**

Sabina Loriga Historienne. Directrice d'études à l'École des Hautes Études en Sciences Sociales de Paris. Responsable de l'Atelier international sur les usages publics du passé (Laboratoire d'excellence Tepsis) et directrice de la revue *Passés Futurs*. Ses recherches portent principalement sur les rapports entre histoire et biographie, les constructions du temps historique, les usages publics du passé. Elle a publié notamment: *Le petit x. De la biographie à l'histoire* (2010); *Soldats. Un laboratoire disciplinaire. L'armée piémontaise au XVIIIe siècle* (2007); *L'expérience historiographique* (2016, en collaboration avec Antoine Lilti et al.); *La juste mémoire. Lectures autour de Paul Ricœur* (2006, en collaboration avec Olivier Abel et al.). • Ιστορικός, Διευθύντρια Σπουδών στην École des Hautes Études en Sciences Sociales στο Παρίσι. Υπεύθυνη του Διεθνούς Εργαστηρίου για τις Δημόσιες Χρήσεις του Παρελθόντος (Labex Tepsis) και διευθύντρια του περιοδικού *Passés Futurs*. Η έρευνά της επικεντρώνεται στη σχέση ιστορίας και βιογραφίας, στις συγκροτήσεις του ιστορικού χρόνου, στις δημόσιες χρήσεις του παρελθόντος. Ειδικότερα, έχει δημοσιεύσει: *Le petit x. De la biographie à l'histoire* (2010) · *Soldats. Un laboratoire disciplinaire. L'armée piémontaise au XVIIIe siècle* (2007) · *L'expérience historiographique* (2016, σε συνεργασία με τον Α. Lilti κ.ά.) · *La juste mémoire. Lectures autour de Paul Ricœur* (2006, σε συνεργασία με τον Ο. Abel κ.ά.).

Χριστίνα Αγγριαντώνη Ιστορικός. Έχει εργαστεί στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών και στο Τμήμα Ιστορίας, Αρχαιολογίας και Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Παν/μίου Θεσσαλίας. Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα και τα δημοσιεύματά της εντάσσονται στο πεδίο της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας (19ος-20ός αι.), της ιστορίας της βιομηχανίας, της βιομηχανικής αρχαιολογίας και της ιστορίας πόλεων.

Φραγκίσκη Αμπατζοπούλου Ομότιμη καθηγήτρια νεοελληνικής φιλολογίας της Φιλοσοφικής σχολής του ΑΠΘ. Έχει ασχοληθεί με τον υπερρεαλισμό, με ζητήματα της λογοτεχνικής αναπαράστασης, με την ιστορία των ιδεών στο χώρο της λογοτεχνίας, με τις αυτοβιογραφικές αφηγήσεις των Ελλήνων Εβραίων. Κυριότερα βιβλία της: «*Δεν άνησαν ματαίως...*». *Ανθολογία υπερρεαλισμού* (1980) · *Ο Άλλος εν διωγμώ. Η εικόνα του Εβραίου στη λογοτεχνία. Ζητήματα ιστορίας και μυθοπλασίας* (1998) · *Η γραφή και η βάσανος. Ζητήματα λογοτεχνικής αναπαράστασης* (2001).

Ελένη Βαροπούλου Θεατρολόγος, κριτικός, μεταφράστρια, επιμελήτρια εκθέσεων. Σπούδασε νομικά (Αθήνα), θεατρολογία, θεωρία μέσων μαζικής επικοινωνίας και κοινωνιολογία της τέχνης (Παρίσι). Αρθρογράφησε σε αθηναϊκές εφημερίδες για τις σύγχρονες τάσεις στο θέατρο διεθνώς. Μετέφρασε Χάινερ Μύλλερ, Μπένγιαμιν, Μπρεχτ, Μπροχ, Γκαίτε, Ευριπίδη, Αισχύλο, Φαλκ Ρίχτερ. Δίδαξε θεατρολογία στα παν/μια Αθηνών, Πάτρας, Θεσσ/κης, Φρανκφούρτης και Βερολίνου. Πρόεδρος του Ελληνικού Κέντρου του Διεθνούς Ινστιτούτου Θεάτρου (1984-1992). Δημιούργησε το Φεστιβάλ Άργους (1994-1997). Καλλιτεχνική υπεύθυνη των Θερινών Ακαδημιών του Εθνικού Θεάτρου Ελλάδος (1999-2009). Διετέλεσε Ειδική Σύμβουλος του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Οργανισμού Μεγάλου Μουσικής Αθηνών.

Οντέτ Βαρόν-Βασάρ Ιστορικός της δεκαετίας του '40 (Κατοχή και Αντίσταση, γενοκτονία των Εβραίων, στρατοπεδική λογοτεχνία). Βιβλία της: *Η ενηλικίωση μιας γενιάς. Νέοι και νέες στην Κατοχή και στην Αντίσταση* (2009) · *Η ανάδυση μιας δύσκολης μνήμης. Κείμενα για τη γενοκτονία των Εβραίων* (2013) · *Des Sépharades aux Juifs grecs. Histoire, mémoire et identité* (2019). Δίδαξε ιστορία στο Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο (2001-2017) και διευθύνει σεμινάριο στο Εβραϊκό Μουσείο Ελλάδος από το 2011 για τη γενοκτονία των Εβραίων της Ευρώπης, τη μνήμη και τις αναπαραστάσεις της.

Γιώργος Δερπλής Γεννήθηκε το 1939. Σπούδασε δημόσιο δίκαιο, οικονομικά, πολιτική θεωρία και ιστορία. Έχει εκλεγεί επισκέπτης καθηγητής στο Χάρβαρντ, στην Οξφόρδη, στο Ευρωπαϊκό Παν/μιο της Φλωρεντίας και τακτικός καθηγητής της Ιστορίας στο Παν/μιο Αθηνών και στην École des Hautes Études en Sciences Sociales στο Παρίσι. Δεκατέσσερα βιβλία και πενήντα άρθρα του έχουν δημοσιευτεί ή μεταφραστεί σε διάφορες γλώσσες. Έχει τιμηθεί με τη γαλλική διάκριση του Ακαδημαϊκού Φοίνικα και είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ακαδημίας και ομότιμος καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Βαγγέλης Καραμανωλάκης Αναπληρωτής καθηγητής Θεωρίας και Ιστορίας της Ιστοριογραφίας στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας και πρόεδρος της διοικούσας επιτροπής του Ιστορικού Αρχείου του Παν/μίου Αθηνών. Είναι, ακόμη, γενικός γραμματέας του ΔΣ των Αρχείων Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας. Πρόσφατη μελέτη του: *Ανεπιθύμητο παρελθόν. Οι φάκελοι κοινωνικών φρονημάτων στον 20ό αιώνα και η καταστροφή τους* (2019).

Αντώνης Κωτίδης Καθηγητής στη Φιλοσοφική Σχολή του Αριστοτελείου Παν/μίου Θεσσ/κης. Γεννήθηκε και ζει στη Θεσσαλονίκη. Έχει προσκληθεί και διδάξει ως επισκέπτης ερευνητής και Senior Visiting Scholar στα παν/μια των ΗΠΑ Princeton, Rutgers, Ohio State University, Drexel – Philadelphia, San Francisco State University.

Χρήστος Λούκος Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1944. Το 1967 αποφοίτησε από το Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Παν/μίου Αθηνών. Από το 1974-1992 ήταν ερευνητής στο ΚΕΙΝΕ της Ακαδημίας Αθηνών. Έκανε μεταπτυχιακές σπουδές στο Παρίσι (1982-1985). Το 1984 έλαβε το διδακτορικό του δίπλωμα στην ιστορία από τη Φιλοσοφική Σχολή του Παν/μίου Αθηνών. Το 1992 εκλέχθηκε αναπληρωτής καθηγητής και από το 1996-2011 διετέλεσε καθηγητής στο Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Παν/μίου Κρήτης. Από το 2012 είναι ομότιμος καθηγητής του Παν/μίου Κρήτης.

Νίκη Μαρωνίτη Ιστορικός. Διδάσκει ελληνική και ευρωπαϊκή νεότερη & σύγχρονη ιστορία, σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, στο Τμ. Κοινωνικής Ανθρωπολογίας του Παντείου Παν/μίου. Κυκλοφορούν τα βιβλία της: *Πολιτική εξουσία και εθνικό ζήτημα στην Ελλάδα, 1880-1910* (2009) και *Το Κίνημα στο Γουδί εκατό χρόνια μετά. Παραδοχές, ερωτήματα, νέες προοπτικές* (2010). Πρόσφατα δημοσιεύτηκε από το Ιστορικό Αρχείο της Εθνικής Τραπέζης, το έργο της: *Αλέξανδρος Ζαΐμης. Όψεις ενός πολυσχιδούς βίου (1885-1936)*. Τα ερευνητικά της ενδιαφέροντα εστιάζονται στους χώρους της ιστορίας των εξουσιαστικών σχέσεων και της διανοητικής / πολιτισμικής ιστορίας. Από το Νοέμβριο του 2017 είναι Γενική Γραμματέας του Ιδρύματος της Βουλής για τον Κοινοβουλευτισμό και τη Δημοκρατία.

Βασίλης Παναγιωτόπουλος Ιστορικός. Ομότιμος διευθυντής ερευνών στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα επικεντρώνονται στην οικονομική και κοινωνική ιστορία, στην Ελληνική Επανάσταση, στην ιστορική δημογραφία και γεωγραφία, στην ιστορία των επιχειρήσεων και τη βιομηχανική αρχαιολογία. Το 1983 (σε συνεργασία με τους Σ. Ασδραχά & Φ. Ηλιού) ίδρυσε το περιοδικό *Τα Ιστορικά*. Το 1985 δημιούργησε τα «Σεμινάρια της Ερμούπολης», την περίοδο 1985-2000 ήταν επιστημονικός υπεύθυνος του ερευνητικού προγράμματος του ΙΕ/ΕΙΕ «Ιστορία των οικισμών της Ελλάδας, 15ος-20ός αι.», ενώ το 1986 ίδρυσε το Βιομηχανικό Μουσείο Ερμούπολης. Υπήρξε δ/ντής έκδοσης των σειρών *Ιστορία του νέου ελληνισμού, 1770-2000*, τόμ. 1-12 (2003) και *Οι ιδρυτές της Νεότερης Ελλάδας*, τόμ. 1-16 (2010). Πιο πρόσφατες δημοσιεύσεις του: *Αρχείο Αλή Πασά Γενναδείου Βιβλιοθήκης* (2018) · *Δύο πρίγκιπες στην Ελληνική Επανάσταση. Επιστολές αυτόπτη μάρτυρα και ένα υπόμνημα του πρίγκιπα Γεώργιου Καντακουζηνού*, εισαγ., σχ., επιμ. (2015) · *Η συμβολή του Γιάγκου Πεσμαζόγλου στην ίδρυση του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών* (2006).

Γρηγόρης Πασχαλίδης Καθηγητής Πολιτισμικών Σπουδών στο Τμήμα Δημοσιογραφίας και Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας του ΑΠΘ. Είναι συγγραφέας των *Η ποιητική της αυτοβιογραφίας* (1993) · *Εισαγωγή στη μελέτη του πολιτισμού* (2002) και *Τα νοήματα της φωτογραφίας* (2012) καθώς και μελετημάτων για τη θεωρία και ιστορία της λογοτεχνίας και των μέσων επικοινωνίας, τη σημειωτική και τη σύγχρονη δημοφιλή και οπτική κουλτούρα, την πολιτισμική θεωρία και την πολιτισμική πολιτική.

Ιωάννα Πετροπούλου Ιστορικός. Μαθήτευσε στο Νεοελληνικό Ινστιτούτο της Σορβόνης με καθηγητή τον Κ. Θ. Δημαρά (1973-1976). Εργάστηκε ως ερευνήτρια στο Κέντρο Μικρασιατικών Σπουδών – Ίδρυμα Μέλπωσ και Οκταβίου Μερλιέ (1977-2010). Το βιβλίο της *Έλλη Παπαδημητρίου (1900-1993)* βρίσκεται υπό έκδοση.

Αλέξης Πολίτης Γεννήθηκε το 1945 στην Αθήνα. Από το 1976 έως το 1989 εργάστηκε στο Κέντρο Νεοελληνικών Ερευνών του ΕΙΕ και από τότε ως το 2012 στο Παν/μιο Κρήτης · σήμερα είναι ομότιμος καθηγητής του. Τα επιστημονικά του ενδιαφέροντα έχουν στραφεί προς τη λογοτεχνία του ώριμου Διαφωτισμού και του Ρομαντισμού, το δημοτικό τραγούδι, την ιστορία των ιδεολογιών, της ανάγνωσης, των βιβλιοθηκών. Τελευταία εργασία του: *Η ρομαντική λογοτεχνία στο εθνικό κράτος 1830-1880. Ποίηση, πεζογραφία, θέατρο, πνευματική κίνηση, αναγνώστες* (2017).

Δημήτρης Π. Σωτηρόπουλος Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1972 και είναι αναπληρωτής καθηγητής Σύγχρονης Πολιτικής Ιστορίας στο Παν/μιο Πελοποννήσου καθώς και διευθυντής του ΠΜΣ, «Δημόσια Διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση». Είναι γραμματέας σύνταξης της *Νέας Εστίας* και αρθρογράφος στην *Καθημερινή*, ενώ διευθύνει και τη σειρά «Ιδέες & Πολιτική» στο Μεταίχμιο. Είναι μέλος της επιστημονικής επιτροπής του Κύκλου «Άγγελος Δεληβοριάς» της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης καθώς και της «Κυπριακής Εταιρείας Ιστορικών Σπουδών». Έχει συγγράψει το *Φάσεις και αντιφάσεις του ελληνικού κράτους στον εικοστό αιώνα, 1910-2001* (2019) καθώς και, με τους Στ. Καλύβα και Ευ. Χατζηβασιλείου, μια μελέτη για τη δικτατορία του 1967 (2019). Έχει δημοσιεύσει τον τόμο *Από τον Ανένδοτο στο «Δεξιά-Αντιδεξιά»* (2019), στη σειρά «Εθνικές Κρίσεις» της *Καθημερινής* κι έχει επιμεληθεί εννέα συλλογικούς τόμους, μεταξύ αυτών, τον αγγλόφωνο, *Political and cultural aspects of Greek exoticism* (2019).

Λύντια Τρίχα Νομικός, ιστορικός, αντιπρόεδρος του Ιδρύματος Παιδείας και Ευρωπαϊκού Πολιτισμού. Γεννήθηκε το 1950 στην Αθήνα, όπου και σπούδασε. Ασχολήθηκε ενεργά με τη διοίκηση του ΕΛΙΑ, ως γενική γραμματέας και αντιπρόεδρος του (1988-1993). Ερευνητική δραστηριότητα: πολιτική ιστορία 19ου αιώνα. Επιλεγμένες δημοσιεύσεις: *Δικηγορεύει εν Αθήναις. Μια διαδρομή στον 19ο αιώνα* (2003) (βραβείο Ακαδημίας Αθηνών 2004)· *Χαρίλαος Τρικούπης. Ο πολιτικός του «Πισπταίει;» και του «Δυστυχώς επτωχεύσαμεν»* (2016) (Κρατικό βραβείο βιογραφίας 2017) και *Σπυρίδων. Ο άλλος Τρικούπης, 1788-1873* (2019).

Λίζυ Τσιριμώκου Ομότιμη καθηγήτρια στο ΑΠΘ. Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1949. Σπούδασε φιλοσοφία και φιλολογία στην Αθήνα και στο Παρίσι. Δίδαξε θεωρία λογοτεχνίας και συγκριτική γραμματολογία στη Φιλοσοφική Σχολή του ΑΠΘ (1979-2016). Ασχολείται με τη λογοτεχνία της πόλης (αστυγραφία), την ευρωπαϊκή και ελληνική λογοτεχνία σε συνάφεια με την ιστορία (18ος-21ος αι.). Έχει εκδώσει δοκίμια για τη λογοτεχνία (*Εσωτερική ταχύτητα*, 2000), την αλληλογραφία της εξορίας των Ρίτσου-Αλεξάνδρου-Δρόσου (*Τροχιές σε διασταύρωση*, 2008). Μεταφράζει, κυρίως από τα γαλλικά, κριτικά και λογοτεχνικά κείμενα. Μελέτες, δοκίμια, άρθρα της βρίσκονται σε περιοδικά, συγκεντρωτικούς τόμους και πρακτικά συνεδρίων. Ασκεί συστηματικά κριτική του βιβλίου στην εφημερίδα *Το Βήμα*.

Επόμενη εκδήλωση

Πέμπτη, 28 Νοεμβρίου 2019, ώρα 18:30

ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ – ΤΙΤΟΣ ΠΑΤΡΙΚΙΟΣ

Ο Τίτος Πατρίκιος συνομιλεί με τη Λίζυ Τσιριμώκου και τον Θανάση Χατζόπουλο

Στον Πολυχώρο του Συλλόγου Οι Φίλοι της Μουσικής
στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών
Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη 1

Πρόσφατες εκδόσεις

- Η ΠΡΟΣΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΝΕΩΤΕΡΙΚΩΝ ΙΔΕΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ
- ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ. ΑΝΔΡΑΣ ΠΟΛΥΤΡΟΠΟΣ
- ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΤΟΥ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΛΙΤΕΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Επόμενη έκδοση

- ΠΕΙΡΑΙΑΣ. ΤΟ ΛΙΜΑΝΙ ΚΑΙ Η ΠΟΛΗ

Το πρόγραμμα καθώς και πληροφορίες για την Εταιρεία Σπουδών υπάρχουν στην ιστοσελίδα της Σχολής Μωραΐτη: www.moraitis.edu.gr

Η Εταιρεία Σπουδών χρησιμοποιεί χαρτί που παράγεται κατά 100% από ανακυκλωμένο χαρτοπολτό, με απομελάνωση χωρίς λεύκανση και χωρίς ίχνη παραγόντων οπτικής φωτεινότητας. Παράκληση: Φροντίστε να ανακυκλωθεί.